

**„Jesteśmy pokoleniem, które będzie kształtowało przyszłość w zjednoczonej Europie.
Nie będziemy mogli tego zrobić, jeśli zamkniemy oczy przed naszą wspólną
historią i pozostaniemy ślepi na teraźniejszość.“**

Josefine, Anieli i Lukáš w drugim wydaniu gazety [Weiße Flecken], styczeń 2008

Skrót konceptu

step21 [Weiße Flecken]

Nasza gazeta wypełnia luki prasowe z okresu narodowego socjalizmu

Projekt

Wzmocniona sukcesem dwóch pierwszych wydań gazety [Weiße Flecken], organizacja step21 postanowiła kontynuować ten historyczno-dziennikarski projekt. W redakcji trzeciej edycji, obok polskiej, niemieckiej i czeskiej młodzieży, pracują także uczniowie z Austrii.

Z inicjatywy step21, 16 redakcji szkolnych bada regionalne wydarzenia z okresu II wojny światowej i okupacji niemieckiej, o których w ówczesnej prasie nie pisano wcale lub opisywano je fałszywie, aby manipulować opinią publiczną. Z wyników przeprowadzonych rozmów ze świadkami historii i poszukiwań w archiwach, drużyny uczniów wspólnie tworzą nową gazetę.

Gazeta step21 [Weiße Flecken] chroni przed zapomnieniem o niesprawiedliwości i nieludzkim postępowaniu, ale także przypomina o odwadze i sprzeciwie. Ponad granicami młodzi redaktorzy udzielają się na rzecz świadomego współistnienia we wspólnej Europie. Ich gazeta daje znak na rzecz wolności prasy i odpowiedzialnego dziennikarstwa. Redakcja wspólnie buduje most pomiędzy przeszłością przez teraźniejszość do przyszłości.

W czerwcu 2009 roku, podczas uroczystości zakończającej projekt w Berlinie, młodzi dziennikarze zaprezentują swoją gazetę publiczności

Tło

Zajmowanie się historią nie jest celem samym w sobie, lecz służy orientacji w teraźniejszości i lepszej przyszłości. Wychodząc z tego założenia, projekt step21 [Weiße Flecken] chce się przyczynić do tego, aby młodzież się skonfrontowała i nauczyła się szanować prawa człowieka - przede wszystkim równość wszystkich ludzi, a także wolność myśli i wolność prasy, a także doświadczyła, jak ważne jest aktywnie na rzecz tych wartości działać.

Niemcy, Polska, Czechy, Austria

Chociaż od momentu upadku żelaznej kurtyny przed 20 latami, kraje Europy środkowej i wschodniej tworzą sieć kontaktów, ciągle istnieją duże luki w informacji, także i przede wszystkim związane z tematem II wojny światowej. step21 łączy w projekcie [Weiße Flecken] polskie, czeskie, niemieckie i austriackie pokolenie prawnuków. Projekt oferuje forum, na którym można wymienić doświadczenia dotyczące tożsamości historycznej, pogłębić wiedzę o sobie nawzajem i przybliżyć się do siebie. Młodzież wspólnie pracuje przy zorientowanym na przyszłość projekcie; wspólnie występują dla społeczeństwa, w którym przestrzegane są prawa człowieka. Wspólnie umacniają i rozpowszechniają podstawy pokojowego współistnienia w Europie.

Cele

Projekt step21 [Weiße Flecken] jest w równej mierze projektem dziennikarskim jak i historycznym. Innowacyjne jest, że koncept pracy historycznej i dziennikarskiej, łączy różne kraje. Także w trzeciej edycji projektu tematy wolności prasy i praw człowieka, a także tematycznie zorientowana wymiana pomiędzy pokoleniami stoją w punkcie centralnym zagadnienia.

step21 [Weiße Flecken] wzywa młodzież do konfrontacji z życiem ludzi w okresie panowania reżimu narodowo-socjalistycznego. Wydarzenia, które miały miejsce „pod własnymi drzwiami” i spotkania ze świadkami historii, czynią historię żywą i ułatwiają znaleźć odnośnik do współczesności. step21 [Weiße Flecken] chce wykorzystać ostatnią szansę, aby umożliwić młodzieży spotkanie ze świadkami historii i jednocześnie tym jeszcze żyjącym oddać głos.

Przy projekcie step21 [Weiße Flecken] młodzież doświadczy, jakiego znaczenia mogą nabierać media, zarówno w pozytywnym, jak i negatywnym sensie. Zostanie wyczulona na to, aby rozpoznawać fałszywe, jednostronne czy manipulacyjne treści i krytycznie przyglądać się pozornie obiektywnym informacjom. Poprzez połączenie krytycznej analizy prasy i własnej aktywnej pracy dziennikarskiej, uczniowie doświadczają mechanizmów działania mediów drukowanych w systemie totalitarnym, snują porównanie do panującej w demokracji wolności słowa i poznają z bliska temat praw ludzkich.

Trzecie wydanie gazety [Weiße Flecken] zostanie rozprowadzone na terenie Niemiec, Polski, Czech i Austrii pośród szkół, instytucji, organizacji i zainteresowanych osób prywatnych. Już pierwsze dwa wydania gazety doskonale się sprawdziły jako materiał pomocniczy do zajęć i w wielu przypadkach zainspirowało do pracy nad podobnymi projektami. Specjalnie przygotowany dodatek dla pedagogów dostarcza pomysły i materiały do pracy z gazetą w klasach i grupach seminaryjnych.

Przewodnik, trenerzy i spotkania konferencyjne

16 biorących udział w projekcie drużyn otrzyma od step21 przewodnik, który będzie ich wspierał w pracy na gazetę. Przewodnik zawiera informacje dotyczące przebiegu projektu, praktyczne wskazówki na temat poszukiwań w archiwach, rozmów ze świadkami historii, pracy dziennikarskiej a także obszerną bibliografię i listę linków do stron internetowych. Podczas spotkania inauguracyjnego projekt, a także konferencji redakcyjnej uczestnicy pod opieką ekspertów i młodych dziennikarzy będą się przygotowywać na wyzwania projektu. Na miejscu drużyny będą wspierane przez zaangażowanych nauczycieli, dziennikarzy i pracowników archiwów. Także zespół step21 będzie z Hamburga wspierał drużyny w pracy przy projekcie.

Mecenat

step21 [Weiße Flecken] jest wspierana przez BILD hilft e.V. „Ein Herz für Kinder”, fundację „Erinnerung, Verantwortung und Zukunft” i ZEIT-Stiftung Ebelin und Gerd Bucerius oraz Zukunftsfonds der Republik Österreich. Partnerami są Ośrodek KARTA w Warszawie i Živá paměť o.p.s. w Pradze.

O step21 - Inicjatywa na rzecz Tolerancji i Odpowiedzialności

Wrogie wystąpienia przeciwko obcokrajowcom z końca lat dziewięćdziesiątych w Niemczech były bezpośrednim bodźcem do utworzenia w 1998 roku organizacji pożytku publicznego step21. Poprzez nasz innowacyjny medialno-pedagogiczny program od 10 lat wspieramy dzieci i młodzież w rozwijaniu pewności siebie, charakteru i postawy obywatelskiej przeciwko bezprawiu, dyskryminacji i przemocy, tak aby mogli oni stanowić wzór dla całego społeczeństwa. W około 300 regionalnych i międzynarodowych projektach i konkursach udało nam się dotrzeć do ponad 700.000 uczniów i ponad 12.000 szkół i organizacji młodzieżowych. W naszych działaniach wspierani jesteśmy przez fundacje, wolontariuszy, a także znane osobistości i instytucje, takie jak Bild hilft e.V. „Ein Herz für Kinder”. Patronem honorowym step21 jest od początku istnienia organizacji aktualnie urzędujący prezydent Niemiec. Więcej informacji na stronie www.step21.de.

Kalendarz

sierp./wrzes. 08	Rozpisanie projektu step21 [Weiße Flecken] dla młodzieży z Polski, Niemiec, Czech i Austrii
początek paźdz. 08	1 październik termin nadsyłania zgłoszeń i wybór zespołów, rozesłanie przewodników ze wskazówkami dotyczącymi źródeł historycznych, wywiadów ze świadkami historii itp.
paźdz./list. 08	Praca zespołów na miejscu przy wsparciu nauczycieli i coachów: szukanie tematu, wizyty w archiwach i centrach dokumentacyjnych, poszukiwania historycznych gazet, poszukiwanie świadków historii
27 list.-1 grudz. 08	Konferencja w Hamburgu: wszystkie zespoły będą intensywnie przygotowywane przez ekspertów na poszukiwania historyczne, wywiady ze świadkami historii, pisanie dziennikarskie
grudz. 08-luty 09	Praca zespołów na miejscu: Zagłębianie się w poszukiwaniu śladów, porównanie rezultatów badań z treścią gazet nazistowskich, redakcja zebranego materiału, pisanie pierwszych artykułów
koniec lutego 09	Konferencja redakcyjna w Słubicach z jednym przedstawicielem z każdej drużyny: prezentacja, dyskusje i opracowanie artykułów wspólnie z dziennikarzami, historykami i pedagogami, pisanie tekstów
marzec-maj 09	Redakcja końcowa, Layout i Druk trzeciego wydania gazety [Weiße Flecken] w Hamburgu
koniec czerwca 09	Uroczyste zakończenie w Berlinie ze wszystkimi zespołami. Publiczna prezentacja nowej gazety step21 [Weiße Flecken]
lipiec-wrzesień 09	Prace po projekcie, dystrybucja gazety, ewaluacja

Kontakt

step21 - Initiative für Toleranz und Verantwortung
Jugend fordert! gGmbH
Steinhöft 7 - Haus am Fleet
20459 Hamburg
Fax +49 (0)40 - 37 85 96 13
www.step21.de

Kirsten Pörschke
Projektleitung [Weiße Flecken]
Tel +49 (0)40 - 37 85 96 14
E-Mail: poerschke.kirsten@step21.de

Agata Frank
koordynator polskiej części projektu
Tel +49 (0)40 - 37 85 96 21
E-Mail: frank.agata@step21.de